

Suvestinė redakcija nuo 2009-05-06 iki 2010-04-30

Isakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [6-162](#), i. k. 1042230ISAK00A1-288

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL EUROPOS TARYBOS REGLAMENTO NR. 1408/71/EEB IR REGLAMENTO NR. 574/72/EEB NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠMOKOMIS ŠEIMAI IR IŠMOKA MIRTIES ATVEJU, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2004 m. gruodžio 27 d. Nr. A1-288
Vilnius

Vadovaudamasi 2004 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“ (Žin., 2004, Nr. [111-4123](#)) 2 dalimi ir siekdama užtikrinti Europos Tarybos 1971 m. birželio 14 d. reglamento Nr. 1408/71/EEB „Dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimų nariams, persikeliantiems Bendrijoje“ ir Europos Tarybos 1972 m. kovo 21 d. reglamento Nr. 574/72/EEB „Dėl Reglamento Nr. 1408/71/EEB „Dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimų nariams, persikeliantiems Bendrijoje“ įgyvendinimo tvarkos nustatymo“ įgyvendinimą,

t v i r t i n u Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2004 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. A1-288

**EUROPOS TARYBOS REGLAMENTO NR. 1408/71/EEB IR REGLAMENTO NR.
574/72/EEB NUOSTATŲ, SUSIJUSIŲ SU IŠMOKOMIS ŠEIMAI IR IŠMOKA MIRTIES
ATVEJU, ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato: asmenis, turinčius teisę gauti išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju; taisykles, kurios taikomos skiriant migruojančių asmenų šeimoms išmokas šeimai bei išmoką mirties atveju; pagrindinių institucijų, atsakingų už šių reglamentų nuostatų įgyvendinimą, funkcijas; jų tarpusavio bendradarbiavimą, keitimąsi informacija bei statistinės informacijos apie išmokėtas išmokas teikimą.

2. Reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatos, susijusios su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, taikomos Lietuvos Respublikos piliečiams, gyvenantiems ir dirbantiems kitose Europos Sąjungos (toliau vadinama – ES), Europos Ekonominės Erdvės (toliau vadinama – EEE) valstybėse ir Šveicarijoje (toliau vadinama – ES ir EEE valstybės) (šių valstybių sąrašas pateikiamas I priede), bei ES, EEE ir Šveicarijos piliečiams ar asmenims be pilietybės, gyvenantiems ir dirbantiems Lietuvoje, arba trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, legaliai esantiems ES (išskyrus Daniją), kurie atitinka migracijos kriterijus (dirba ir gyvena skirtingose valstybėse), bei jų šeimų nariams (toliau – ES ir EEE piliečiai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

3. Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatos, susijusios su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, Lietuvoje taikomos nuo 2004 m. gegužės 1 d., išskyrus santykiuose su Šveicarija, kurios taikomos nuo 2006 m. balandžio 1 d. Santykiuose su Bulgarija ir Rumunija šie reglamentai taikomi nuo 2007 m. sausio 1 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

4. Pagrindinės šios tvarkos aprašo sąvokos:

Buvimo vieta – asmens gyvenamoji vieta, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (*Žin.*, 2000, Nr. [74-2262](#)).

Išmokos šeimai – Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme (*Žin.*, 1994, Nr. [89-1706](#); 2004, Nr. [88-3208](#)) nustatytos išmokos, išskyrus vienkartinę išmoką gimus vaikui.

Išmoka mirties atveju – Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl paramos mirties atveju“ (*Žin.*, 1993, Nr. [73-1371](#)) nustatyta laidojimo pašalpa.

Gyvenamoji vieta – asmens nuolatinė gyvenamoji vieta, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

Gyvenamosios vietos įstaigos ar buvimo vietos įstaigos – savivaldybių administracijos.

Kompetentinga valdžios institucija – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Kompetentinga valstybė – valstybė, kurios teisės aktai taikomi skiriant išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju.

Kompetentingos įstaigos – savivaldybių administracijos.

Pasienio darbuotojai – pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ar savarankiškai dirbantys asmenys, kurie dirba vienoje valstybėje, o gyvena kitoje valstybėje, į kurią paprastai grįžta kasdien arba bent kartą per savaitę. Pasienio darbuotojas, kuris į tą pačią ar kitą valstybę išsiunčiamas įmonės, kurioje jis paprastai dirba, arba kuri teikia paslaugas tos pačios ar kitos valstybės teritorijoje, išsaugo pasienio darbuotojo statusą ne ilgiau kaip keturis mėnesius, netgi tuo atveju, kai tuo laikotarpiu jis negali kasdien arba bent kartą per savaitę grįžti į savo gyvenamąją vietą.

Susižinojimo tarnyba – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliota įstaiga.

Šeimos nariai – kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

II. ASMENYS, TURINTYS TEISĘ GAUTI IŠMOKAS ŠEIMAI IR IŠMOKĄ MIRTIES ATVEJU IŠ LIETUVOS KOMPETENTINGOS ĮSTAIGOS

5. Asmenys, turintys teisę gauti išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju:

5.1. dirbantys asmenys, kurie pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą privalomai draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenys, užsiimantys veikla, prilyginama darbui, kaip apibrėžta Europos Bendrijų Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinės komisijos (toliau vadinama – Administracinė komisija) sprendime Nr. 207 (toliau vadinama – Sprendimas Nr. 207);

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

5.2. bedarbiai, gaunantys bedarbio pašalpą, o nuo 2005-01-01 – nedarbo draudimo išmoką (toliau – nedarbo draudimo išmoka);

5.3. asmenys, gaunantys valstybinio socialinio draudimo pensijas (senatvės, netekto darbingumo (invalidumo), našlių ar našlaičių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

5.4. studentai.

III. IŠMOKŲ ŠEIMAI SKYRIMO TAISYKLĖS

6. Teisė gauti išmokas šeimai nustatoma vadovaujantis šiomis taisyklėmis:

6.1. kai vienas iš vaiko tėvų dirba, o kitas nedirba ir nėra vienas iš asmenų, nurodytų šios tvarkos aprašo 5 punkte, arba kito vaiko tėvo nėra, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra darbo vietos valstybė, neatsižvelgiant į tai, kad šeimos nariai gyvena kitoje valstybėje (3 priedo 1 pavyzdys). Jeigu gyvenamosios vietos valstybėje šeimai priklauso didesnio dydžio išmoka negu darbo vietos valstybėje, gyvenamosios vietos valstybė moka priedą, kuris lygus skirtumui tarp šioje valstybėje priklausančios išmokos dydžio ir darbo vietos valstybėje priklausančios išmokos dydžio. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai dėl išmokų šeimai darbo vietos valstybėje šeima nesikreipia (3 priedo 2 pavyzdys);

6.2. kai abu vaiko tėvai dirba skirtingose valstybėse ir vaikas gyvena su vienu iš jų, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra vaiko gyvenamosios vietos valstybė. Jeigu kito iš tėvų darbo vietos valstybėje priklausanči išmoka šeimai yra didesnė, ši valstybė moka priedą, kuris lygus skirtumui tarp šioje valstybėje priklausančios išmokos dydžio ir vaiko gyvenamosios vietos

valstybėje priklausančios išmokos dydžio. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai dėl išmokų šeimai vaiko gyvenamosios vietos valstybėje šeima nesikreipia (3 priedo 3 pavyzdys);

6.3. kai abu vaiko tėvai dirba skirtingose valstybėse ir vaikas negyvena nė vienoje iš tų valstybių, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra ta valstybė, kurioje vaikui priklauso didesnė išmoka. Kita valstybė turi kompensuoti kompetentingai valstybei pusę mokamos išmokos šeimai sumos, tačiau kompensuojamoji suma negali viršyti išmokos šeimai, kuri būtų skiriama šioje valstybėje, dydžio (3 priedo 4 pavyzdys);

6.4. kai vienas iš vaiko tėvų yra bedarbis ir gauna nedarbo draudimo išmoką, o kitas nedirba ir nėra vienas iš asmenų, nurodytų šios tvarkos aprašo 5 punkte, arba kito vaiko tėvo nėra, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra ta, kurioje asmuo gauna nedarbo draudimo išmoką, neatsižvelgiant į tai, kad šeimos nariai gyvena kitoje valstybėje (3 priedo 5 pavyzdys). Būtina sąlyga, kad asmuo dėl nedarbo draudimo išmokos būtų kreipęsis per 10 dienų nuo tos dienos, kai neteko darbo. Teisę gauti išmokas šeima turi vienerius metus. Po vienerių metų reglamento nuostatos netaikomos ir gyvenamosios vietos valstybė yra kompetentinga valstybė mokėti išmokas šeimai. Jeigu bedarbis, gaunantis nedarbo draudimo išmoką, buvo pasienio darbuotojas, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra jo gyvenamosios vietos valstybė (3 priedo 6 pavyzdys);

6.5. kai vienas iš vaiko tėvų gauna valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą tik pagal vienos valstybės teisės aktus, o kitas nedirba ir nėra vienas iš asmenų, nurodytų šios tvarkos aprašo 5 punkte, arba kito vaiko tėvo nėra, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra valstybė, kuri moka pensiją, neatsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje jis ar jo šeimos nariai gyvena (3 priedo 7 pavyzdys). Jeigu gyvenamosios vietos valstybėje šeimai priklauso didesnė išmoka negu valstybėje, kuri moka valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą tik pagal vienos valstybės teisės aktus, gyvenamosios vietos valstybė moka priedą, kuris lygus skirtumui tarp šioje valstybėje priklausančios išmokos dydžio ir kompetentingoje valstybėje priklausančios išmokos dydžio. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai dėl išmokų šeimai valstybėje, kuri moka valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą tik pagal vienos valstybės teisės aktus, šeima nesikreipia;

6.6. kai vienas iš vaiko tėvų gauna valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą tik pagal vienos valstybės teisės aktus, o kitas iš vaiko tėvų dirba arba užsiima darbui prilyginama veikla, remiantis Sprendimu Nr. 207, skiriant išmokas šeimai, kompetentinga valstybė yra pastaroji valstybė narė. Jeigu valstybėje, kurioje mokama valstybinio socialinio draudimo pensija, paskirta tik pagal vienos valstybės teisės aktus, šeimai priklauso didesnė išmoka negu darbo vietos valstybėje, pensiją mokanti valstybė moka priedą, kuris lygus skirtumui tarp šioje valstybėje priklausančios išmokos dydžio ir darbo vietos valstybėje priklausančios išmokos dydžio. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai dėl išmokų šeimai darbo vietos valstybėje šeima nesikreipia (3 priedo 8, 11 pavyzdžiai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

6.7. kai vienas iš vaiko tėvų gauna valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą pagal daugiau nei vienos valstybės teisės aktus, o kitas nedirba ir nėra vienas iš asmenų, nurodytų šios tvarkos aprašo 5 punkte, arba kito vaiko tėvo nėra, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra gyvenamosios vietos valstybė (3 priedo 9 pavyzdys). Jeigu tokią pensiją gaunantis asmuo gyvenamosios vietos valstybėje neįgyja teisės gauti išmokų šeimai, tuomet jis turi teisę gauti išmokas šeimai toje valstybėje, kurioje jis turi ilgiausią draudimo laikotarpį (3 priedo 10 pavyzdys);

6.8. *Neteko galios nuo 2009-05-06*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.* 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

6.9. studentams nėra taisyklių, kurios valstybės įstatymai turi būti taikomi, todėl Lietuvos Respublikoje gyvenantiems studentams migrantams išmokos šeimai skiriamos ir mokamos, jeigu jie turi teisę jas gauti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus (turi leidimą nuolat gyventi Lietuvoje,

vaikai yra nustatyto amžiaus ir pan.). Studentui pradėjus dirbti, skiriant išmokas šeimai kompetentinga valstybė yra darbo vietos valstybė;

6.10. kai asmuo jam skirtas išmokas šeimai naudoja ne šeimos nariams išlaikyti, kompetentinga įstaiga to asmens gyvenamosios vietos kompetentingos įstaigos prašymu išmokas skiria fiziniam ar juridiniam asmeniui, faktiškai išlaikančiam šeimos narius, tiesiogiai ar per jo gyvenamosios vietos kompetentingą įstaigą;

6.11. teisė gauti išmokas šeimai yra nustatoma kiekvienam vaikui atskirai (3 priedo 12 pavyzdys);

6.12. kai asmuo, dirbantis ES ir EEE valstybėje, yra siunčiamas (komandiruojamas) dirbti laikinai į kitą ES ar EEE valstybę ir turi formą-pažymą E 101, patvirtinančią, kad jam taikomi pirmosios valstybės teisės aktai, skiriant išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju taikomi tos pačios valstybės teisės aktai (3 priedo 13 pavyzdys);

6.13. kai asmuo, dirbantis dviejose ES ir EEE valstybėse, gyvena vienoje iš jų ir turi formą-pažymą E 101, patvirtinančią, kad jam taikomi gyvenamosios vietos valstybės teisės aktai, skiriant išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju taikomi tos pačios valstybės teisės aktai (3 priedo 14 pavyzdys).

IV. IŠMOKOS MIRTIES ATVEJU SKYRIMO TAISYKLĖS

7. Teisė gauti išmoką mirties atveju nustatoma vadovaujantis šiomis taisyklėmis:

7.1. kai dirbantis asmuo arba gaunantis valstybinio socialinio draudimo pensiją asmuo, arba asmuo, pateikęs prašymą valstybinio socialinio draudimo pensijai skirti, mirė ne kompetentingos valstybės teritorijoje, laikoma, kad mirtis įvyko kompetentingos valstybės teritorijoje. Kompetentinga įstaiga pagal savo valstybės teisės aktus išmoką mirties atveju privalo skirti netgi tada, kai turintis teisę ją gauti asmuo gyvena kitoje valstybėje nei kompetentinga valstybė (3 priedo 15 pavyzdys);

7.2. kai miršta asmuo, gaunantis valstybinio socialinio draudimo pensiją, paskirtą pagal vienos valstybės teisės aktus arba pagal daugiau nei vienos valstybės teisės aktus, kuris gyveno kitoje valstybėje, nei ta, kurios įstaiga buvo atsakinga už išmokų natūra mokėjimą, ta įstaiga išmoką mirties atveju moka iš savo lėšų, tartum pensiją gaunantis asmuo savo mirties dieną gyventų valstybėje, kurioje įsikūrusi įstaiga;

7.3. kai teisė gauti išmoką mirties atveju įgyjama pagal dviejų ar daugiau valstybių teisės aktus, taikomi paskutiniosios valstybės, kurioje jis dirbo, teisės aktai. Išimtis: jeigu miršta asmuo, kuris vienu metu dirbo pagal darbo sutartį vienoje valstybėje ir savarankiškai dirbo kitoje valstybėje (Reglamento Nr. 1408/71/EEB 14 c(b) straipsnis) arba miršta valstybės tarnautojas, kuris vienu metu dirbo daugiau kaip vienoje valstybėje ir vienoje iš šių valstybių buvo apdraustas pagal specialią sistemą (Reglamento Nr. 1408/71/EEB 14 f straipsnis), taikomi kiekvienos iš šių valstybių teisės aktai.

V. INSTITUCIJŲ, ATSAKINGŲ UŽ REGLAMENTO NR. 1408/71/EEB IR REGLAMENTO NR. 574/72/EEB ĮGYVENDINIMĄ, FUNKCIJOS

8. Kompetentingos valdžios institucijos funkcijos:

8.1. atstovavimas Administracinėje komisijoje, pasiūlymų Administracinei komisijai teikimas dėl Reglamentų priedų ir kt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

8.2. Reglamento Nr. 1408/71/EEB ir Reglamento Nr. 574/72/EEB įgyvendinimo politikos koordinavimas, atsakingų institucijų skyrimas;

8.3. metodinis vadovavimas kompetentingoms įstaigoms (konsultavimas žodžiu ir raštu, išaiškinimų teikimas, informacijos apie ES teisės aktų, E formų pakeitimus bei Europos Teisingumo Teismo sprendimus teikimas ir pan.).

9. Susižinojimo tarnybos funkcijos:

9.1. kompetentingos įstaigos Lietuvos Respublikoje nustatymas;

9.2. E formų persiuntimas kitų valstybių susižinojimo tarnyboms ir Lietuvos Respublikos kompetentingoms įstaigoms;

9.3. informacijos apie apdraustus valstybiniu socialiniu draudimu asmenis teikimas kitų valstybių susižinojimo tarnyboms ir Lietuvos Respublikos kompetentingoms įstaigoms pagal kompetentingų įstaigų prašymą, kai tokios informacijos, remdamosios duomenimis iš Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro, šios įstaigos neturi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

9.4. kompetentingų įstaigų konsultavimas E formų pildymo klausimais.

10. Kompetentingų įstaigų funkcijos:

10.1. kompetentingos valstybės nustatymas;

10.2. informacijos apie jų teritorijoje gyvenančius ar gyvenusius asmenis ir jiems mokamas išmokas teikimas susižinojimo tarnybai, pildant atitinkamas E formas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

10.3. išmokų šeimoms ir išmokos mirties atveju skyrimas ir mokėjimas;

10.4. statistinių duomenų apie ES ir EEE piliečiams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, išmokėtas išmokas šeimai ir išmokos mirties atveju kaupimas ir teikimas kompetentingai valdžios institucijai.

10.5. informacijos asmenims, dėl kurių buvo prašoma informacijos apie gaunamas išmokas iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos, teikimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

VI. INSTITUCIJŲ, ATSAKINGŲ UŽ REGLAMENTO NR. 1408/71/EEB IR REGLAMENTO NR. 574/72/EEB ĮGYVENDINIMĄ, BENDRADARBIAVIMAS IR E FORMŲ NAUDOJIMAS

11. Jeigu į Lietuvos Respublikos kompetentingą įstaigą dėl išmokų šeimai kreipiasi vaiko tėvas (motina), Lietuvos Respublikos pilietis, kuris su vaiku gyvena Lietuvoje, ir nurodo, kad kitas vaiko tėvas (motina) dirba ES ar EEE valstybėje, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga nustato, ar pareiškėjas turi teisę gauti išmokas šeimai Lietuvos Respublikoje.

Jeigu pareiškėjas Lietuvos Respublikoje dirba (draudžiamas privalomu valstybiniu socialiniu draudimu) ar užsiima darbui prilyginama veikla (Sprendimas Nr. 207), kompetentinga valstybė yra Lietuvos Respublika. E formų (šių formų sąrašas pateikiamas 4 priede) pildyti nereikia ir išmoka skiriama vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais. Jei kompetentinga įstaiga turi žinių, kad kitas iš vaiko tėvų dirba arba gyvena kitoje ES ar EEE valstybėje, ji turi informuoti šios valstybės kompetentingą įstaigą apie paskirtą išmoką.

Jeigu pareiškėjas Lietuvos Respublikoje nedirba (nėra draudžiamas privalomu valstybiniu socialiniu draudimu) arba draudžiamas kaip tėvas (motina), neturintis vaiko priežiūros atostogų, ir neužsiima veikla, prilyginama darbui (Sprendimas Nr. 207), reikia išsiaiškinti, ar kitoje ES ar EEE valstybėje dirbantis vaiko tėvas (motina) turi teisę gauti išmoką už Lietuvos Respublikoje gyvenantį vaiką. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga pildo E 411 formos „Prašymas suteikti

informaciją apie teisę į išmokas šeimai valstybėje narėje, kurioje gyvena šeimos nariai“ A dalį ir siunčia ją Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai, kuri ją persiunčia atitinkamai ES ar EEE šalies susižinojimo tarnybai ar kompetentingai įstaigai. Gavusi informaciją iš ES ir EEE valstybės, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga priima sprendimą skirti išmoką šeimai ar mokėti priedą, jeigu Lietuvos Respublikos išmoka yra didesnė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

12. Jeigu ES ir EEE pilietis dirba Lietuvos Respublikoje ir kreipiasi į Lietuvos Respublikos kompetentingą įstaigą, ji išsiaiškina, ar asmuo turi teisę gauti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo nustatytas išmokas (kiek šeimoje vaikų, kokio jie amžiaus), ar pareiškėjas patenka į reglamento Nr. 1408/71/EEB taikymo sritį. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga per Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybą taip pat gali pareikalauti informacijos, užpildydama atitinkamas E formas.

13. Jeigu kyla abejonių, kad ES ar EEE piliečio, dirbančio Lietuvos Respublikoje, šeimos nariai jų gyvenamosios vietos valstybėje turi darbą arba užsiima veikla, kuri prilyginama darbui, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga paprašo tos valstybės pagal E 411 formą suteikti informaciją apie teisę į išmokas šeimai joje. Ši forma siunčiama Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai, kuri ją persiunčia šeimos gyvenamosios vietos kompetentingai įstaigai. Gavusi gyvenamosios vietos įstaigos pateiktą informaciją, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatomis bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, įvertina šeimos teisę gauti išmoką Lietuvoje ir palygina kiekvienam šeimos nariui tenkantį išmokų dydį, kuris priklauso pagal valstybės, kurioje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, su išmokų šeimai dydžiu, kuris priklauso pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, ir apskaičiuoja skirtumą. Jeigu pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus išmoka šeimai nepriklauso arba yra mažesnė, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga priedo neskiria. Jeigu išmoka Lietuvoje yra didesnė už šeimos narių gyvenamosios vietos nustatytą išmoką, skiriamas priedas, kurio dydis lygus tų dviejų išmokų skirtumui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

14. Pirmą kartą priedo dydis nustatomas ne vėliau kaip per dvylika mėnesių nuo tos dienos, kai asmuo įgijo teisę į išmokas valstybėje, kurioje šeimos nariai gyvena, ir kompetentingoje valstybėje. Vėliau priedo dydis nustatomas ne rečiau kaip kas 12 mėnesių. Kiekvienais metais Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga E 411 formą siunčia šeimos narių gyvenamosios vietos susižinojimo įstaigai. Per 3 mėnesius gauta forma grąžinama ją atsiuntusiai kompetentingai įstaigai.

15. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga gali susumuoti visai šeimai priklausančius priedus ir išmokėti priedo avansą, apskaičiuotą skirtumo principu. Tuo atveju, kai paaiškėja, kad avansas yra didesnis už priklausančio išmokėti priedo sumą, kompetentinga įstaiga taiko atitinkamas priemones ir išskaito permokėtą sumą iš priedo, kuris bus skiriamas asmeniui ateinantį laikotarpį.

16. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją, ją perduoti ar priminti apie prašymą pateikti informaciją, pildo E 001 formos „Prašymas pateikti informaciją/informacijos perdavimas/prašymas išduoti formas/priminimas“ A dalį, adresuoją ją atitinkamai ES ar EEE valstybės įstaigai (A dalies 1 punktą) ir siunčia 2 egzempliorius Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai arba įstaigai, kuriai skirtos formos.

17. Jeigu į gyvenamosios vietos įstaigą Lietuvos Respublikoje kreipiasi pareiškėjas dėl laidojimo pašalpos už mirusį asmenį, kuris gyveno arba dirbo kitoje ES ar EEE valstybėje, ar gaudavo pensiją iš kitos valstybės, gyvenamosios vietos įstaiga nustato, kuri valstybė yra kompetentinga valstybė mokėti išmoką mirties atveju. Jeigu kompetentinga valstybė yra Lietuvos

Respublika, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga skiria ir moka laidojimo pašalpą remdamasi nacionaliniais teisės aktais. Jeigu kompetentinga valstybė yra kita ES ar EEE valstybė, pareiškėjas pildo formą E 124 ir prideda dokumentus, kurių reikalauja kompetentinga valstybė (žr. E 124 formos nurodymus). Šią formą ir dokumentus gyvenamosios vietos įstaiga siunčia Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai, o pastaroji persiunčia kompetentingos valstybės susižinojimo tarnybai arba kompetentingai įstaigai.

18. Jeigu pagal kompetentingos valstybės teisės aktus teisė į išmoką mirties atveju priklauso nuo įgytų draudimo, darbo ar gyvenimo laikotarpių, užsienio valstybės kompetentinga įstaiga, užpildžiusi A dalį, siunčia formą E 104 Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ši tarnyba pildo gautą E 104 formą, remdamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. A1-152/V-443 „Dėl E 104 LT formos pažymos išdavimo Lietuvos Respublikoje apdraustiems socialiniu ir (ar) privalomuoju sveikatos draudimu asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [65-2531](#)) nustatyta tvarka ir terminais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, Žin., 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, Žin., 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

19. Gyvenamosios vietos įstaiga turi priimti Lietuvos Respublikoje gyvenančio asmens prašymą skirti išmokas šeimai ir išmokas mirties atveju, neatsižvelgdama į tai, ar skiriant šias išmokas bus taikomi Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės teisės aktai. Jeigu nustatoma, kad Lietuvos Respublika nėra kompetentinga valstybė, tai prašymas per Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybą persiunčiamas kompetentingai valstybei.

Kai į gyvenamosios vietos įstaigą kreipiasi pats asmuo dėl E 401, E 411 formų išdavimo, gyvenamosios vietos įstaiga išduoda prašomos formos kopiją asmeniui, o originalą siunčia susižinojimo tarnybai, apie tai informuodama asmenį. Susižinojimo tarnyba persiunčia gautą formą užsienio valstybės kompetentingai įstaigai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, Žin., 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

20. Jeigu Lietuvos Respublikos pilietis dirba kitoje ES ar EEE valstybėje, o jo šeimos nariai gyvena Lietuvos Respublikoje, kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama išsiaiškinti šeimos sudėtį, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai siunčia E 401 formą „Pažyma dėl šeimos sudėties siekiant skirti išmokas šeimai“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia to piliečio šeimos narių gyvenamosios vietos kompetentingai įstaigai. Pastaroji užpildo E 401 formos B dalį ir grąžina šią formą Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ji šią formą išsiunčia atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai. Jeigu kompetentinga įstaiga informacijos apie pilietį ir jo šeimos narius neturi, nes dėl išmokų šeima nesikreipė, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga informuoja formoje nurodytą asmenį apie tai, kad kitas iš vaiko tėvų užsienio valstybėje kreipėsi dėl išmokų šeimai ir paprašo pateikti reikalingus duomenis.

21. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informacijos apie asmens teisę į išmokas šeimos narių gyvenamosios vietos valstybėje, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai atsiunčia E 411 formą „Prašymas suteikti informaciją apie teisę į išmokas šeimai valstybėje narėje, kurioje gyvena šeimos nariai“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba nustato, ar šeimos nariai dirba Lietuvos Respublikoje, bei išsiaiškina, kurioje savivaldybėje asmuo ar jo šeimos nariai deklaruoja (arba prieš išvykdami deklaravo) savo gyvenamąją vietą. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba E 411 formą persiunčia Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai. Pastaroji E 411 formos B dalies 6.1 punktą pildo remdamasi duomenimis iš Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro. Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga informuoja formoje nurodytą asmenį apie tai, kad kitas iš vaiko tėvų užsienio valstybėje kreipėsi dėl išmokų šeimai.

Punkto pakeitimai:

22. Kai Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba gauna E 411 formą, kurioje abi A ir B dalys yra užpildytos, ją persiunčia Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai, prašydama pranešti, ar nurodytam asmeniui mokamos išmokos šeimai.

Jeigu išmokos šeimai yra paskirtos ir mokamos, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi šios tvarkos III skyriuje nustatytais principais, turi sustabdyti išmokų mokėjimą arba paskirti priklausantį priedą ir apie tai informuoti Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybą. Ji apie tai informuoja formą atsiuntusią kitos valstybės kompetentingą įstaigą.

Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga informuoja formoje nurodytą asmenį apie tai, kad kitas iš vaiko tėvų užsienio valstybėje kreipėsi dėl išmokų šeimai.

23. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją apie šeimos narių tęsimą mokymąsi, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai siunčia E 402 formą „Pažyma apie mokymosi tęsimą siekiant gauti išmokas šeimai“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia mokymosi įstaigai. Pastaroji ją užpildo ir grąžina Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ji šią formą išsiunčia atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

24. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją apie gamybinę praktiką ir/ar profesinį mokymą, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai siunčia E 403 formą „Pažyma apie gamybinę praktiką ir/ar profesinį mokymą siekiant gauti išmokas šeimai“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia įstaigai, atsakingai už praktiką, kuri užpildo E 403 formos B dalies 4 punktą ir nusiunčia įstaigai, atsakingai už praktikos priežiūrą. Pastaroji užpildo E 403 formos B dalies 5 punktą ir grąžina Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ji šią formą išsiunčia atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

25. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti medicininę informaciją, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai atsiunčia E 404 formą „Medicininė pažyma siekiant gauti išmokas šeimai“. Susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia asmens, apie kurio sveikatos būklę prašoma informacijos, gydytojui, kuris ją užpildo ir grąžina susižinojimo tarnybai. Susižinojimo tarnyba šią formą išsiunčia atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

26. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją apie asmens draudimo laikotarpius, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai siunčia E 405 formą „Pažyma dėl draudimo, darbo arba savarankiško darbo laikotarpių sumavimo arba dėl nuoseklaus darbo keliose valstybėse narėse tarp laikotarpių, kurių metu pagal šių valstybių teisės aktus priklauso mokėjimas“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba iš kompetentingos įstaigos paprašo informacijos apie paskirtas išmokas šeimai. Gavus informaciją užpildoma formos B dalis ir ši forma išsiunčiama atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

27. Prancūzijos kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją apie pogimdyminius medicininius tyrimus, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai atsiunčia E 406 F formą „Pažyma dėl pogimdyminių medicininių tyrimų“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia vaiko gydytojui, kuris ją užpildo ir grąžina Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ji šią formą išsiunčia atsiuntusiai Prancūzijos kompetentingai įstaigai.

28. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją apie vaiko negalią, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai atsiunčia E 407 formą „Medicininė pažyma siekiant gauti specialią šeimos pašalpą arba padidintas išmokas šeimai už neįgalius vaikus“. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba šią formą persiunčia vaiko gydytojui, kuris ją užpildo ir grąžina Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Ji šią formą išsiunčia atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai.

29. Kitos valstybės kompetentinga įstaiga, norėdama gauti informaciją, ją suteikti arba priminti apie prašymą pateikti informaciją, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai atsiunčia E 001 formą „Prašymas pateikti informaciją/informacijos perdavimas/prašymas išduoti formas/priminimas“ arba raštišką paklausimą.

Jeigu E 001 formoje prašoma pateikti informaciją, Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba nustato, ar šeimos nariai dirba Lietuvos Respublikoje, bei išsiaiškina, kurioje savivaldybėje asmuo ar jo šeimos nariai deklaruoja (arba prieš išvykdami deklaravo) savo gyvenamąją vietą. Kartu su E 001 forma susižinojimo tarnyba išsiunčia Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai turimą informaciją, kurios, remdamasi Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registru, neturi Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga ir kuri reikalinga pildant į E 001 formos pažymą. Pastaroji užpildo ir grąžina šią formą Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai. Susižinojimo tarnyba šią formą išsiunčia ją atsiuntusiai kitos valstybės kompetentingai įstaigai. Kai Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga informacijos apie pilietį ir jo šeimos narius neturi, nes dėl išmokų šeima nesikreipė, ji informuoja formoje nurodytą asmenį apie tai, kad kitas iš vaiko tėvų užsienio valstybėje kreipėsi dėl išmokų šeimai, ir paprašo jį pateikti formai užpildyti reikalingą informaciją.

Jeigu E 001 forma siekiama perduoti informaciją apie joje nurodytų asmenų darbą, užimtumą, forma persiunčiama Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai, prašant pranešti, ar nurodytam asmeniui mokama išmoka šeimai. Jeigu išmoka šeimai yra paskirta ir mokama, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga, vadovaudamasi šios tvarkos aprašo III skyriuje nustatytais taisyklėmis, turi sustabdyti išmokos mokėjimą arba paskirti priklausantį priedą ir apie tai informuoti Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybą. Susižinojimo tarnyba apie tai informuoja formą atsiuntusią kitos valstybės kompetentingą įstaigą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

30. Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnyba, gavusi iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos atsakymo nereikalaujantį raštišką pranešimą apie tai, kad Lietuvos Respublikos piliečio šeimai yra paskirta ir mokama išmoka šeimai, persiunčia jį Lietuvos Respublikos kompetentingai įstaigai, kuri, vadovaudamasi Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatomis bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, įvertina šeimos teisę gauti išmokas Lietuvoje. Jei išmokos šeimai Lietuvoje nemokamos ir nepriklauso arba buvo baigtos mokėti anksčiau, nei šeima pradėjo gauti išmokas kitoje ES ar EEE valstybėje, atsakymas nesiunčiamas. Jei išmokos šeimai Lietuvoje yra / buvo / privalo būti mokamos arba teisėto išmokos gavimo laikas dubliavosi su išmoka šeimai kitoje ES ar EEE valstybėje, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga užpildo E 411 LT formos A ir B dalis arba E 001 formą (arba raštą) ir persiunčia Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai.

Nustačiusi, kad Lietuvoje susidarė permoka, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga raštu informuoja šeimą apie susidariusią permoką, nurodydama tikslią permokos sumą, jos susidarymo priežastis, sprendimo apskundimo tvarką ir sąskaitą, į kurią privaloma grąžinti permoką. Išmokos gavėjui negrąžinus susidariusios permokos sumos per 3 mėnesius, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga parengia raštą į šeimos gyvenamosios vietos valstybės kompetentingą įstaigą dėl susidariusios permokos grąžinimo Europos Tarybos reglamente Nr. 574/72/EEB nustatyta tvarka ir persiunčia jį Lietuvos Respublikos susižinojimo tarnybai.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

VII. IŠMOKŲ MOKĖJIMAS

31. Kompetentinga įstaiga išmokas šeimai ir išmoką mirties atveju moka nepriklausomai nuo to, ar šios tvarkos aprašo 5 punkte nurodytas išmokos gavėjas gyvena ar būna kompetentingos valstybės ar kitos valstybės teritorijoje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

32. Išmokos pervedamos į išmokos gavėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą kredito įstaigoje, esančioje kompetentingos valstybės teritorijoje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

33. Jeigu kita nei kompetentinga valstybė turi gavėjui primokėti tam tikrą išmokų sumą, ji gali daryti avansinius mokėjimus, t. y. apskaičiuoti priemokos sumą metams ir ją pervesti išmokos mokėjimo laikotarpio pradžioje. Jeigu pasibaigus išmokos mokėjimo laikotarpiui paaiškėja, kad priemokos suma viršija sumos, kuri turėjo būti išmokėta, dydį, priemoka už kitą laikotarpį pervedama, išskaičiavus permokėtą sumą iš už ateinančius metus priklausančios sumos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

34. Jeigu kompetentingos įstaigos sumokėta išmokų gavėjui suma viršija tą, į kurią jis turėjo teisę, ji turi teisę prašyti kitos valstybės įstaigos, atsakingos už išmokų mokėjimą tam gavėjui, išskaityti permokėtą sumą iš gavėjui mokamų sumų pagal savo administruojamų teisės aktų tokiems atskaitymams nustatytas sąlygas ir terminus, tartum ji pati būtų permokėjusi sumas, ir išskaitytą sumą pervesti kreditavusiai įstaigai.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

35. Lygindama išmokų dydžius, kompetentinga įstaiga išmokas, kurios priklauso pagal valstybės, kurioje gyvena šeimos nariai, teisės aktus, perskaičiuoja į savo valiutą, taikydama išmokų lyginimo dieną galiojantį valiutų perskaičiavimo kursą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

36. Pereinamuoju laikotarpiu pasikeitus kompetentingai valstybei dėl asmens darbo vietos pakeitimo ar kitų priežasčių, kai nauja kompetentinga valstybė yra Estija, Islandija, Italija, Kipras, Lenkija, Lichtenšteinas, Malta, Norvegija arba Šveicarija, išmokos šeimai yra mokamos vadovaujantis proporcingo mokėjimo principu. Pagal šį principą išmokos šeimai dydis apskaičiuojamas mėnesio dienų skaičių, per kurį buvo taikomi vienos valstybės teisės aktai, dauginant iš toje valstybėje skiriamos išmokos dydžio per mėnesį ir dalijant iš atitinkamo mėnesio dienų skaičiaus (3 priedo 16 pavyzdys).

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

37. Pereinamuoju laikotarpiu pasikeitus kompetentingai valstybei dėl asmens darbo vietos pakeitimo ar kitų priežasčių, kai nauja kompetentinga valstybė yra Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Graikija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Latvija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija arba Vokietija, išmokos šeimai yra mokamos vadovaujantis išankstinio mokėjimo principu. Pagal šį principą mokėjusio išmoką šeimai valstybė sumoka ją už visą pereinamojo laikotarpio mėnesį (3 priedo 17 pavyzdys).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, *Žin.*, 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

VIII. STATISTINĖS INFORMACIJOS APIE IŠMOKĖTAS IŠMOKAS TEIKIMAS

38. Lietuvos Respublikos kompetentingos įstaigos Lietuvos Respublikos kompetentingos valdžios institucijai teikia statistinę informaciją apie jų teritorijoje gyvenančias ES ir EEE piliečių

šeimas, kurioms išmokos šeimai ar išmoka mirties atveju buvo teikiamos vadovaujantis Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatomis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, Žin., 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Europos Tarybos reglamento
Nr. 1408/71/EEB ir reglamento
Nr. 574/72/EEB nuostatų,
susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka
mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo
1 priedas

EUROPOS SĄJUNGOS IR EUROPOS EKONOMINĖS ERDVĖS VALSTYBIŲ SĄRAŠAS

Airija
Austrija
Belgija
Bulgarija**
Čekija*
Danija
Estija*
Graikija
Ispanija
Italija
Jungtinė Karalystė
Kipras*
Latvija*
Lenkija*
Lietuva *
Liuksemburgas
Malta*
Olandija
Prancūzija
Portugalija
Rumunija**
Slovakija*
Slovėnija*
Suomija
Švedija
Vengrija*
Vokietija

Islandija
Lichtenšteinas
Norvegija
Šveicarija

*įstojusios 2004 metų gegužės 1 d.

**įstojusios 2007 m. sausio 1 d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, Žin., 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB
ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų,
susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka
mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo
3 priedas

PAVYZDŽIAI

1 pavyzdys

a) kai vaiko tėvas, Latvijos pilietis, ir jo nedarbingi žmona su vaikais gyvena Latvijoje, o vaiko tėvas dirba Lietuvoje, kompetentinga valstybė yra Lietuva.

b) kai Lietuvos Respublikos pilietė, kurios vaikui nenustatyta tėvystė, su savo vaiku gyvena Lietuvoje, o dirba Vokietijoje, kompetentinga valstybė yra Vokietija.

2 pavyzdys

Kai vaiko tėvas, Lietuvos Respublikos pilietis, ir jo nedarbingi žmona su vaiku gyvena Lietuvoje, o vaiko tėvas dirba Latvijoje, kompetentinga valstybė yra Latvija. Jeigu Lietuvoje pagal Išmokų vaikams įstatymą šiai šeimai taip pat priklauso išmoka vaikui, kuri yra didesnė nei Latvijoje, Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga turi skirti ir mokėti skirtumą tarp Lietuvos ir Latvijos išmokos vaikui dydžio.

Pvz., Lietuvoje išmoka vaikui yra 50 Lt, o Latvijoje – 44 Lt. Šiuo atveju kompetentinga Latvijos įstaiga turi mokėti 44 Lt, o Lietuvos kompetentinga įstaiga – 6 Lt.

Jeigu Latvijoje dėl išmokos vaikui šeima nesikreipia, Lietuva vis tiek turi mokėti tik išmokos vaikui skirtumą, t. y. 6 Lt.

3 pavyzdys

a) kai vaiko tėvas, Lietuvos Respublikos pilietis, dirba Airijoje, o vaiko motina, Lietuvos Respublikos pilietė, dirba ir su vaiku gyvena Lietuvoje, kompetentinga valstybė yra ta valstybė, kurioje gyvena vaikas, t. y. Lietuva. Kadangi Airijoje vaikui priklauso didesnė išmoka, Airijos kompetentinga įstaiga turi skirti ir mokėti skirtumą tarp Airijos ir Lietuvos išmokos vaikui dydžio.

Pvz., Airijoje išmoka vaikui yra 200 Lt, Lietuvoje – 50 Lt. Tokiu atveju Lietuvos kompetentinga įstaiga mokės 50 Lt, o Airijos kompetentinga įstaiga – 150 Lt.

Jeigu Lietuvoje dėl išmokos vaikui šeima nesikreipia, Airija vis tiek turi mokėti tik išmokos vaikui skirtumą, t. y. 150 Lt.

b) kai vaiko tėvas, Latvijos pilietis, dirba Lietuvoje, o vaiko motina, Latvijos pilietė, dirba ir su vaiku gyvena Latvijoje, kompetentinga valstybė yra Latvija. Kadangi Lietuvoje vaikui priklauso didesnė išmoka vaikui, Lietuvos kompetentinga įstaiga turi skirti ir mokėti skirtumą tarp Lietuvos ir Latvijos išmokos vaikui dydžio.

Pvz., Latvijoje išmoka vaikui yra 44 Lt, o Lietuvoje – 50 Lt. Šiuo atveju Latvijos kompetentinga įstaiga turi mokėti 44 Lt, o Lietuvos kompetentinga įstaiga – 6 Lt.

Jeigu Latvijoje dėl išmokos vaikui šeima nesikreipia, Lietuva vis tiek turi mokėti tik išmokos vaikui skirtumą, t. y. 6 Lt.

4 pavyzdys

a) kai vaiko tėvas, Lietuvos Respublikos pilietis, dirba Vokietijoje, vaiko motina, Lenkijos pilietė – Lenkijoje, o vaikas kartu su artimaisiais giminaičiais gyvena Lietuvoje, kompetentinga valstybė yra Vokietija. Lenkijos kompetentinga įstaiga turi pervesti Vokietijos kompetentingai įstaigai pusę Vokietijoje mokamos išmokos vaikui sumos, bet ne daugiau negu Lenkijoje nustatyta išmoka vaikui.

Pvz., Vokietijoje išmoka vaikui yra 500 Lt, o Lenkijoje – 125 Lt. Vokietijos kompetentinga įstaiga vaiko tėvui mokės 500 Lt. Lenkijos kompetentinga įstaiga Vokietijos kompetentingai įstaigai turės pervesti pusę šios sumos, bet ne daugiau negu Lenkijoje nustatyta išmoka, t. y. 125 Lt.

b) kai vaiko motina dirba Belgijoje, o vaiko tėvas – Prancūzijoje, o abu tėvai su savo vaiku gyvena Liuksemburge, kompetentinga valstybė mokėti išmokas šeimai yra ta, kurioje išmokos šeimai yra didesnės. Tarkim, Belgijoje išmoka vaikui yra 500 Lt, o Prancūzijoje – 340 Lt. Belgijos kompetentinga įstaiga vaiko tėvui mokės 500 Lt. Prancūzijos kompetentinga įstaiga Belgijos kompetentingai įstaigai perves pusę Belgijoje mokamos sumos, t. y. 250 Lt.

5 pavyzdys

a) kai vaiko tėvas, Vokietijos pilietis, dirbęs Lietuvoje, atleidus jį iš darbo per 10 dienų kreipėsi į Lietuvos darbo biržą, kuri jam paskyrė nedarbo išmoką, o jo nedirbanti žmona su vaikais gyvena Vokietijoje, kompetentinga valstybė yra Lietuva. Jeigu vaiko tėvas grįžta gyventi į Vokietiją, kompetentinga valstybė yra Vokietija. Po vienerių metų reglamento nuostatos netaikomos ir gyvenamosios vietos valstybė, t. y. Vokietija, yra kompetentinga valstybė.

b) kai Lietuvos Respublikos pilietė, kurios vaikui nenustatyta tėvystė, atleidus ją iš darbo Latvijoje, per 10 dienų kreipėsi į Latvijos darbo biržą, kuri jai paskyrė nedarbo išmoką, kompetentinga valstybė yra Latvija. Jai grįžus gyventi į Lietuvą, kompetentinga valstybė yra Lietuva. Po vienerių metų reglamento nuostatos netaikomos ir kompetentinga valstybė yra jos gyvenamosios vietos valstybė, t. y. Lietuva.

6 pavyzdys

Kai Lietuvos Respublikos pilietė moteris, kurios vaikui nenustatyta tėvystė, gyvena su vaiku Lietuvoje, o yra pasienio darbuotoja Latvijoje ir kiekvieną savaitgalį grįžta namo, kompetentinga valstybė yra Latvija. Jeigu ji netekusi darbo per 10 dienų kreipiasi į Latvijos darbo biržą, kuri jai paskiria nedarbo išmoką, kompetentinga valstybė yra jos gyvenamosios vietos valstybė, t. y. Lietuva.

7 pavyzdys

a) kai Lietuvos Respublikos pilietė, kurios vaikui nenustatyta tėvystė, gauna tik pagal Lietuvos Respublikos įstatymus paskirtą invalidumo pensiją ir su vaiku persikelia gyventi į Latviją, kompetentinga valstybė yra Lietuva.

b) kai Lietuvoje gyvenančios šeimos vaiko tėvas, Čekijos pilietis, gauna tik pagal Čekijos įstatymus paskirtą senatvės pensiją, o vaiko motina nedirba, kompetentinga valstybė yra Čekija.

8 pavyzdys

Kai vaiko tėvas, Ispanijos pilietis, gauna tik pagal Ispanijos įstatymus paskirtą invalidumo pensiją, o vaiko motina nedirba ir šeima gyvena Lietuvoje, kompetentinga valstybė mokėti išmokas šeimai yra Ispanija. Jeigu vaiko motina pradeda dirbti Lietuvoje, kompetentinga valstybė mokėti išmokas šeimai tampa Lietuva. Jeigu išmoka vaikui Ispanijoje yra didesnė negu Lietuvoje, Ispanijos kompetentinga įstaiga moka skirtumą tarp Ispanijos ir Lietuvos išmokos vaikui.

Pvz., Ispanijoje išmoka vaikui yra 350 Lt, o Lietuvoje – 50 Lt. Šiuo atveju motinai pradėjus dirbti Lietuvos Respublikos kompetentinga įstaiga turi mokėti 50 Lt, o Ispanijos – 300 Lt.

Jeigu Lietuvoje dėl išmokos vaikui šeima nesikreipia, Ispanija vis tiek turi mokėti tik išmokos vaikui skirtumą, t. y. 300 Lt.

9 pavyzdys

Kai Airijos pilietė, Lietuvoje gyvenanti su vaiku, kuriam nenustatyta tėvystė, 12 metų išdirbusi Lietuvoje ir 18 metų – Airijoje, gauna invalidumo pensiją ir iš Lietuvos, ir iš Airijos, kompetentinga valstybė yra Lietuva.

10 pavyzdys

Kai Lietuvos Respublikos pilietis, kurio žmona mirusi, su savo vaikais gyvenantis Lietuvoje, išdirbęs 15 metų Lietuvoje ir 20 metų – Olandijoje, gauna senatvės pensiją ir iš Lietuvos, ir iš Olandijos, kompetentinga valstybė yra Lietuva. Jeigu Lietuvoje jis neįgyja teisės gauti išmokų šeimai (pvz., vaikai neatitinka sąlygų išmokai gauti ir pan.), tuomet jis turi teisę gauti išmokas šeimai toje valstybėje, kurioje jis turi ilgiausią draudimo laikotarpį, t. y. Olandijoje.

11 pavyzdys

Kai Lietuvoje gyvena šeima su vaiku, kurios tėvas gauna pagal Airijos įstatymus paskirtą invalidumo pensiją, o vaiko motina gauna nedarbo draudimo išmoką ar motinystės (tėvystės) išmoką, paskirtą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, kompetentinga mokėti išmokas valstybė yra Lietuvos Respublika. Jeigu Airijoje vaikui priklauso didesnė išmoka negu Lietuvoje, Airija moka priedą, kuris lygus skirtumui tarp Airijos ir Lietuvos išmokos dydžio. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai dėl išmokų šeimai valstybėje, kurioje asmuo užsiima darbu prilyginama veikla, šeima nesikreipia.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, *Žin.*, 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

12 pavyzdys

Kai Lietuvos Respublikos piliečių šeima, auginanti 3 ir 6 metų vaikus, gyvena Lietuvoje, motina nedirba, o tėvas dirba Latvijoje, kompetentinga valstybė yra Latvija. Tarkim, Latvijoje vaikui iki 4 metų mokama 40 Lt, o vaikui nuo 4 iki 6 metų – 60 Lt. Lietuvoje vaikams nuo 3 iki 7 metų mokama 50 Lt. Teisė nustatoma ir taisyklės taikomos kiekvienam vaikui atskirai. Už pirmą vaiką Latvija turi mokėti 40 Lt, o Lietuva sumokėti 10 Lt skirtumą (50 Lt – 40 Lt) = 10 Lt, o už antrą vaiką Latvija turi mokėti 60 Lt, o Lietuva nieko neturi mokėti.

13 pavyzdys

Kai Lietuvoje pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo yra siunčiamas laikinai (pvz., 10 mėn.) dirbti į Vokietiją ir turi formą E 101 LT, patvirtinančią, kad jam taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai, kompetentinga valstybė yra Lietuva.

14 pavyzdys

Kai asmuo, gyvenantis Vokietijoje, dirba ir Vokietijoje, ir Lietuvoje, ir turi formą E 101 LT, patvirtinančią, kad jam taikomi Vokietijos teisės aktai, kompetentinga valstybė yra Vokietija.

15. pavyzdys

Kai miršta Lietuvos Respublikos pilietis, gyvenantis Lietuvoje, bet dirbantis Lenkijoje, jo žmona turi teisę gauti Lenkijos įstatymu nustatytą laidojimo pašalpą, nes jis dirbo Lenkijoje. Jeigu Lenkija neturi įstatymo dėl laidojimo išmokų, Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta laidojimo išmoka taip pat neskiriama, nes miręs asmuo buvo migrantas, dirbantis kitoje valstybėje, todėl kompetentinga valstybė yra darbo vietos valstybė.

16 pavyzdys

Kai Norvegijos pilietis su 2 metų vaiku gyvena ir dirba Norvegijoje, ir todėl gauna Norvegijos išmoką šeimai, o nuo 2005 m. vasario 10 d. jis pradeda dirbti Lietuvoje, Lietuva tampa kompetentinga valstybe. Taikydama proporcingo mokėjimo principą, Norvegija apskaičiuoja ir išmoka savo išmokos dalį už pirmąsias 9 vasario mėnesio dienas, o Lietuva – dalį išmokos už devyniolika vasario mėnesio dienų:

19 d. x 93,75 Lt

_____ = 63,62 Lt
28 d.

17 pavyzdys

Kai Lietuvos Respublikos pilietis su vaiku gyvena ir dirba Lietuvoje, ir todėl gauna Lietuvos išmoką vaikui, o nuo 2005 m. vasario 10 d. jis pradeda dirbti Vokietijoje, taikant išankstinio mokėjimo principą, Lietuvos kompetentinga įstaiga išmoka išmoką vaikui už visą vasario mėnesį.

Europos Tarybos reglamento
Nr. 1408/71/EEB ir reglamento
Nr. 574/72/EEB nuostatų,
susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka
mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo
4 priedas

E FORMŲ SĄRAŠAS

E 001 – Prašymas pateikti informaciją/informacijos perdavimas/prašymas išduoti formas/priminimas

Dėl išmokų šeimai

- E 401 – Pažyma dėl šeimos sudėties siekiant skirti išmokas šeimai;
- E 402 – Pažyma apie mokymosi tęsimą siekiant gauti išmokas šeimai;
- E 403 – Pažyma apie gamybinę praktiką ir/ ar profesinį mokymą siekiant gauti išmokas šeimai;
- E 404 – Medicininė pažyma siekiant gauti išmokas šeimai;
- E 405 – Pažyma dėl draudimo, darbo arba savarankiško darbo laikotarpių sumavimo arba dėl nuoseklaus darbo keliose valstybėse narėse tarp laikotarpių, kurių metu pagal šių valstybių teisės aktus priklauso mokėjimas;
- E 406 – Pažyma dėl pogimdyminių medicininių tyrimų;
- E 407 – Medicininė pažyma siekiant gauti specialią šeimos pašalpą arba padidintas išmokas šeimai už neįgalius vaikus;
- E 411 – Prašymas suteikti informaciją apie teisę į išmokas šeimai valstybėje narėje, kurioje gyvena šeimos nariai.

Dėl išmokos mirties atveju

- E 104 – Pažyma dėl draudimo, darbo arba apsigyvenimo laikotarpių sumavimo;
- E 124 – Prašymas dėl išmokos mirties atveju.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, Žin., 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-276](#), 2006-10-05, Žin., 2006, Nr. 108-4126 (2006-10-11), i. k. 1062230ISAK00A1-276

Dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-288 "Dėl Europos Tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-287](#), 2009-04-27, Žin., 2009, Nr. 50-2006 (2009-05-05), i. k. 1092230ISAK00A1-287

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-288 "Dėl Europos tarybos reglamento Nr. 1408/71/EEB ir reglamento Nr. 574/72/EEB nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmoka mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

